

там се съобщава, че в селото има 57 джизие-ханета (християнски домакинства, плащащи поголовен данък). През 1666 г. ханетата са 80.

През Възраждането Бяла, за разлика от околните селища, продължава да бъде подчертано българско село. През 1859 г. д-р Поайе съобщава, че в *Гяур Бяла* има 45 християнски фамилии и само 5 мюсюлмански – на сунити.

В турско време Бяла е в Сливенска каза. След Освобождението е самостоятелна община, към която по различно време се числят селата Боров дол, Бяла паланка, Въглен, Градско, Жълт бряг и Новачево. Населението на селото се увеличава във връзка с разработването на Балканския въглищен басейн, но след прекратяването на дейността му числеността на жителите намалява. През 1893 г. селото има 74 къщи с 505 жители; през 1905 – 106 сгради и 759 жители; 1920 – 860; 1926 – 203 сгради, 224 домакинства и 1147 души; 1934 – 1303; 1956 – 2324; 1965 – 2603; 1975 – 1820, 2001 – 1541, 2010 – 1409 жители.

През 1830 г. част от населението се изселва в Русия.

Стари родове са *Кукурѝгови, Вãньоалар, Джãгарови, Камбѝрови, Кушкѝеви, Бояджѝеви, Солãкивãнови, Бакърджѝеви, Кабãците.*

Поминъкът е животновъдство, земеделие, дърводобив и миньорство.

Училище в селото има от 1880 г. Читалището „Христо Ботев“ е основано през 1934 г. Черквата „Св. Троица“ е построена през 1922 г.

Изграден е паметник на загинали в Отечествената война 1944–1945 г.

Съседни на Беленското землище с площ 66,3 кв. км са землищата на селищата Сливен, Малко Чочовени, Гавраилово, Голямо Чочовени, Жълт бряг, Новачево, Стара река, Раково, Въглен. Теренът е полупланински и горист планински. Включва най-източните части на Елено-Твърдишката планина, Средна Стара планина и най-западните части на Сливенската планина и Източна Стара планина при възлова граница – Вратника. Надморската височина в югоизточния край при язовир „Асеновец“ е 400 м. При централното било достига 1108 м, при ридовете на север от Беленска река – 1072 м при връх Качулка и също толкова при ридовете на юг – Йорданов връх.

По-голямата част от землището се отводнява от Беленска река и притоците ѝ, а източният район – от притоците на Асеновска река. Почвите са ерозирани сиви горски и хумусно-карбонатни.

Названията на местностите са с подчертано български корен, някои от тях вероятно с предосмански произход.

ЖИ: *бѝленец, бѝленка, бѝленци, бѝленче.*

МИ: *Ав азмãк, Адã тарлã, Айкѝна, Алибѝйското, Алмãтãк дересѝ, Алмãтãка, Амзов чѝчур, Арабаджѝ бурѝн, Арифова чеимã, Арнаѝт бурѝн, Арнаѝт дерѝ, Артã тарлã, Ау кая, Баалãк алтѝ, Бãбина лѝква, Бãйчов дол, Балабãнец, Баладжалãк, Батаклѝ бунãр, Бахчã тарлã, Башãлова нѝва, Бегѝчката, Беглѝшка рекã (Беглѝк дерѝ), Беглѝшки хармãни, Бежанскѝ нѝви, Безелãк, Бѝленска рекã (Белѝ дерѝ), Белистѝна, Бивãка, Бидѝлски връх, Бидѝлското, Бичкѝята, Боãза, Бозалãк чайр (Бозалãка), Брусѝйски дол, Бру-*